

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ИЗДАНИЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И КУЛТУРА

БРОЙ 3 (358), година XXIV

6 април 2006 година

НЕОЧАКВАН РЕКОРД ВЕЩАЕ РЕВОЛЮЦИЯ В ЕНЕРГЕТИКАТА

**ОБРАЗОВАНИЕТО ВЪВ
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ
ОКСБРИДЖ -
ТРАДИЦИИ И
СЪВРЕМЕННОСТ**

НА СТР. 8, 9

**ИМЕ И ВЛАСТ
В „БИТИЕ“**

НА СТР. 11

В Броя четете още:

- ОБЕДИНЕНИЯТ ИНСТИТУТ ЗА ЯДРЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В ДУБНА – НА 50 ГОДИНИ
- СЪ-ЧЛЕНЯВАНЕТО НА ОРФЕЙ
- ЛЮБОПИТНА АСТРОНОМИЯ
- СЪЩНОСТТА НА АДА ОТ ХИМИЧЕСКА ГЛЕДНА ТОЧКА
- ЩЪРКЕЛИ В ИНТЕРНЕТ
- ИМА ЛИ ПОЧВА У НАС ЗА БЪЛГАРСКИ ПАТРИОТИЗЪМ

ОБЕДИНЕНИЯТ ИНСТИТУТ

Проф. д-р Никола БАЛАБАНОВ

Обединеният институт за ядрени изследвания (ОИЯИ) беше създаден в годините на бурното развитие на ядрената физика. Особено внимание, което беше отделено на тази област от физиката се обяснява не само с важността на фундаменталните изследвания за изучаване на структурата на материята, но и с нейното дълбоко влияние върху всички природни науки и, в крайна сметка, върху техническия прогрес.

Дотогава представата за ядрената физика у много хора беше създадена под влияние на най-яркото и трагично използване на тази наука - изработването на атомната бомба. Към средата на 50-те години стана ясно, че ядрената наука не трябва да се затваря в засекретените лаборатории. По-нататъшното развитие на тази фундаментална област на знанието - мирното използване на атомната енергия, можеше да бъде осигурено само в условията на широко сътрудничество. Бързо нарастващата сложност и дълбочина на научните изследвания изискваха обединението не само на отделни научни учреждения или различни отрасли на промишлеността, но и на специалисти от различни страни. През 1954 г. близо до Женева беше създадена Европейска организация за ядрени изследвания (ЦЕРН), с цел консолидация на усилията на западноевропейските страни в изучаването на фундаменталните свойства на микросвета.

При тези условия правителството на Съветския съюз направи предложение да се създаде обединен институт на социалистическите страни за съвместно провеждане на фундаментални изследвания в областта на ядрената физика, с цел разширяване на възможностите за

ИЗПОЛЗВАНЕ НА АТОМНАТА ЕНЕРГИЯ ЗА МИРНИ ЦЕЛИ.

Подписването на договора за създаване на ОИЯИ става на 26 март 1956 година - тази дата се смята за негов рожден ден. Договорът е подписан от 11 страни, в това

число и от делегацията на България.

Съветското правителство безвъзмездно предава на новия институт оборудването на две големи изследователски лаборатории на Академията на науките, разположени на 130 километра северно от Москва в село Ново-Иванково. По това време там вече действа най-големият ускорител на протони - синхроциклотрон и е пред завършване най-големият в света синхрофазотрон, предназначен за ускоряване на протоните до енергии 10 милиарда електронволта (практически до скоростта на светлината).

Още през същата година - 1956, бързо нарастващото научно селище е преобразувано в град Дубна. Градът израства сред девствени борови гори на един „остров“, ограден от реките Волга, Сестра и Дубна (която дава името на града). Интересен шрих от биографията на Дубна е, че жилищният квартал край Волга, както и китният хотел - една от емблемите на града, който и до сега посреща гости, бяха проектирани от български архитекти.

Времената, за които пиша, съвпадат с годините на моето студентство, от когато започва и моето сближаване с ядрената физика. Имах щастието да бъда изпратен като единствен представител на България на Международна младежка конференция за мирно използване на атомната енергия - в Москва

В ДУБНА -

през август, 1958 година. Студент третокурсник, попаднах в компанията на стотина млади учени от 26 страни (в това число от САЩ, Великобритания, Франция, Германия и др. „капиталистически“ страни); слушах докладите на знаменити физици, създали първите ускорители и реактори в Европа. В програмата бяха включени и посещения на първата в света атомна електроцентра-ла в Обнинск (пусната през

Ким):

„Дубна, мечта моя Дубна,
Создание гордое народа,
В стране особая страна,
Где максимальная свобода
Уму и личности дана.

.....
Здес подхалимов засмеют,
Как и начальственный
капризик.

Здес, царствует ученый -
физик,

А значит - УМ, СВОБОДА,
ТРУД!“

За изминалите 50 години ОИЯИ се превърна в многопланов физически комплекс. Днес той е утвърден като световно известен център за фундаментални изследвания, обединяващ усилията на учените и техника стремеж да разберат как е устроен обкръжаващият ни свят. Три са основните направления в работата на многохилядният колектив на ОИЯИ:

Първото направление е физика на елементарните частици. Тези изследвания се провеждат в сътрудничество с ЦЕРН, както и с големите ускорителни центрове в Русия, САЩ, Германия и др.;

Второто направление са ядрено-физични изследвания - изучаване свойствата на ядрата и ядрените реакции, получаване и изследване на нови изотопи и нови химически елементи;

Третото направление е физика на кондензираната материя - експерименталните методи на ядрената физика се използват за изучаване на физическите явления в твърди тела и течности.

Всички тези направления имат солидната теоретична основа, разработвана от световно известни теоретици. Освен това в ОИЯИ се провеждат и много приложни изследвания - както за промишлеността, така и за медицински цели. През последните години особено интензивно се работи в областта на ядрената медицина и радиобиологията.

Емблемата на Дубна

1954 г.), както и на Института в Дубна. Тогава не подозирах, че по-късно ще свържа съдбата си с този град. Фактически това беше моето „кръщение“ в науката.

Въпреки че по онова време „желязната завеса“ още не беше разкъсана, въпреки че Дубна беше „забранен“ град, той си извоюва някои привилегии, които го правеха някак си уникален. В него се съсредоточи мощен интелектуален потенциал, той се превърна в

ЦЕНТЪРА НА НОВИ ИДЕИ И НА НОВО МИСЛЕНЕ.

В града гостуваха авангардни поети, художници, композитори. Прочутият театър на Таганка е представял своите премиери първо в Дубна, а след това в Москва. Ето как възпява своя град един от поетите физици, работили тогава в ОИЯИ (Юлий

ЗА ЯДРЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

НА 50 години

Трудно е да се изброят всички постижения на учените в ОИЯИ. Някои от тях са уникални. Ежегодно Институтът изпраща над 1000 статии и доклади в научни журналы и конференции. Много негови сътрудници са удостоени с международни и национални премии. За голямата научна мощ на Института говори и фактът, че в него са направени над 40 открития, които представляват повече от половината открития по физика, направени в Съветския съюз. Световната научна обществено е признала приоритета на ОИЯИ за откриването на 102, 103, 104 и 105-ия елемент и големия му принос за откриването на елементите с пореден номер 106, 107..... до 118. Това признание е закрепено с названието на 105-ия елемент в Периодичната система на Менделеев, наречен Дубний, в чест на града, в който се правят тези изследвания.

Без съществуването на ОИЯИ едва ли може да се говори за

БЪЛГАРСКА ЯДРЕНА ФИЗИКА

Дубна се превърна в съдба поне на две поколения български физици. Стоици наши сънародници получиха там своята школовка, много от тях заеха достойно място в световния научен елит.

ОИЯИ оказва влияние за развитието на научните изследвания и в Пловдивския университет, най-вече във физическия факултет и особено силно - в катедра „Атомна физика“. Връзките на нашата катедра датират от 1968 г. (когато на работа в Дубна замина Антон Петров), разшириха се и утвърдиха през 70-те и 80-те години. Това бяха „златните“ години за катедрата. В сътрудничеството с Лабораторията по неутронна физика, а по-късно и с Лабораторията

за ядрени реакции се включиха всички колеги. Така ние имаме възможност да се ползваме от уникалните ядрени съоръжения - реактори, ускорители, оригинални детектори и електронни устройства, каквито в България и досега няма. Институтът беше за нас източник на знания, опит и мъдрост, а също и мост към световната наука, защото тогава, по политически и финансови причини, контактите ни със западните физици бяха силно ограничени.

Проф. Балабанов (вдясно) в Дубна

Благодарение на сътрудничеството с ОИЯИ нашата малка катедра в извънстоличен университет и в неголяма страна стана част от Голямата наука и Големия университет, какъвто винаги е бил Институтът. Ние се учихме при такива изтъкнати специалисти по ядрена физика като академиците И.М.Франк, Г.Н.Фльоров, Н.Н.Боголюбов, Д.И.Блохинцев, Б.М.Понтекорво, както и при много техни сътрудници и ученици, прославили ОИЯИ и превърнали Дубна в **МЕКА ЗА ФИЗИЦИТЕ ОТ ИЗТОЧНА ЕВРОПА**

В резултат на сътрудничеството с колегите от ОИ-

ЯИ бяха защитени 12 дисертации от преподаватели и сътрудници на Пловдивския университет; бяха публикувани стотици съвместни статии, съобщения и доклади.

В нашата памет Дубна не остава само като символ на науката. Ние не можем да забравим онези чудесни хора - приятели и колеги, с които работихме и съжителствахме - хора от различни националности, с различни характери и култура, с които взаимно се обогатявахме. Аз и моето семейство, моите колеги и техните семейства не можем да забравим онези прекрасни години, изпълнени с очарованието на север-

Дубна. В момента двама сътрудници на катедрата работят в ОИЯИ. Има основание за оптимизъм.

Накрая искам да споделя впечатленията си от днешна Дубна. Градът силно се измени - разрасна се на голяма територия, обогати се в архитектурно отношение. Заедно с това той съхрани неповторимостта на своя център - с административните здания и котеджи, с масивните стари домове и обширни дворни участъци, винаги потънали в буйна зеленина. С тези места са свързани незабравими за нас спомени.

Силно ме впечатлява отношението на градската обществено към своите съграждани, оставили дълбоки следи в световната наука и в паметта на града. Приятно и вълнуващо е техните имена да се видят като названия на централните градски улици, а на площадите - техни бюстове. Много от алеите в Института носят също имена на сътрудници, посветили живота си на ядрената наука. Така според мене би следвало да се постъпва навсякъде, където има наука. И в това отношение Дубна служи за пример на другите градове - пример за морал, възпитание и духовност.

Въпреки всички исторически превратности, през изминалите 50 години ОИЯИ запази своята роля на флагман в науката, обединяващ усилията на специалисти от няколко десетки страни. Яркое свидетелство за това е и видът на Периодичната система, в която завинаги е запечатано името на града - в названието на 105-ия химически елемент - Дубний.

Благодарение на сътрудничеството с ОИЯИ аз и моите колеги изследвахме ядрата на почти половината от елементите на Менделеевата таблица. Затова, когато погледна към нея, виждам и своето минало, вградено там и изпитвам чувство на гордост, че съм бил гражданин на Наукоград Дубна.

ното Подмосковие, колорита на националните празници - руските и на всички останали землячески групи, екскурзиите по страната и културните събития, на които Дубна беше домакин.

През 90-те години в нашите страни настъпиха големи промени. Те засегнаха и връзките ни с Дубна. От това пострадахме преди всичко ние. ОИЯИ запази своя висок рейтинг в науката, въпреки трудностите, които изпитваше Русия. Хубаво е, че последните години сътрудничеството ни отново се активизира. Шестима наши студенти изработиха дипломните си работи в

СЪТРУДНИЧЕСТВО

Експеримент H1 на колайдера HERA (DESY)

Доц. д-р Ваньо ЧОЛАКОВ

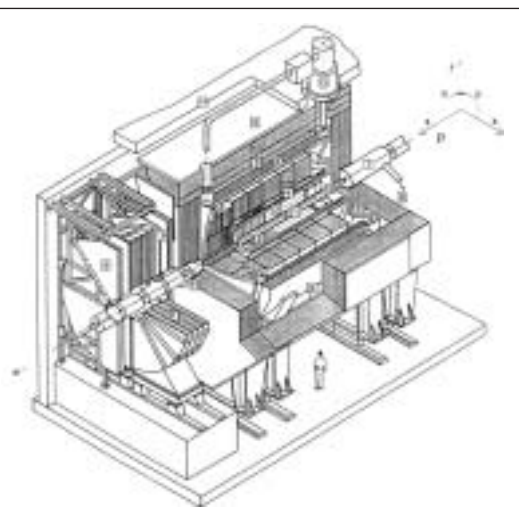
Електрон-протонният колайдер HERA* е построен в DESY**, Хамбург, Германия. Електронен сноп с енергия 27,6 GeV взаимодейства с протонен сноп с енергия 920 GeV. Ускорителните и натрупващите пръстени на протоните и електроните са монтирани в общ тунел с дължина 6336 м, прокопан под земята на средна дълбочина от 10 м. Отредени са четири зони на взаимодействия, наречени „North“, „West“, „East“ и „South“. В тези зони са разположени съответно експериментите H1, HERA-B, HERMES и ZEUS.

Научната програма на Експеримента H1 е насочена към изучаване физика на електрон-протонното разсейване, като в последно време изследванията са свързани с прецизни измервания на структурата на протона, изучаване структурата на фотона и проверка на квантовата хромодинамика. Основният детектор на експеримента влиза в експлоатация през 1992 г. Обемът му е 12x10x15 куб. м, има общо тегло около 2800 тона и е монтиран в зала, намираща се на 20 м под земята. В централната зона на детектора се осъществява взаимодействието на ускорените снопове. В състав на детектора са включе-

ни основно спектрометрични електромагнити, пропорционални и дрейфови камери, адронни и електромагнитни калориметри. (На фиг.1 е показан схематичният вид на Детектора H1.) Електронни и компютърни системи осигуряват управлението му, регистрацията, записа и предварителната обработка на експерименталните данни.

В изграждането, експлоатацията и модернизацията на Детектора H1 и реализацията на научната програма на Експеримента H1 участват учени и специалисти от различни институти, университети и организации от близо 20 страни, в това число и от Физическия факул-

тет на Пловдивския университет. Това участие се осъществява благодарение на подписания през 2002 г. Протокол за сътрудничество по този проект между Физическия факултет на ПУ и Лабораторията по физика на частиците (ЛФЧ) при Обединения институт за ядрени изследвания (ОИЯИ), гр. Дубна. Ръководител на проекта от страна на Университета е доц. д-р Ваньо Чолаков, който от 2003 г. работи в ЛФЧ, Дубна. По този проект сътрудници от ЛФЧ, ОИЯИ, и Физическия факултет при ПУ участват активно в модернизацията на спектрометъра на лидиращи протони, създаване на нов детектор и нова пропорционална камера, включени в Детектора H1, а така също и във физическия анализ на дифракционни процеси в

Схематичен вид на детектора H1

дълбоко нееластично електрон-протонно разсейване и фотораждане на различните видове частици.

Участниците в тази група са представили физически резултати от името на Колаборация H1 на 32-та международна конференция по физика на високите енергии в Китай (ICHEP - 2004, Beijing, China) и на други международни конференции и работни съвещания. Те са съавтори на около 30 научни статии, публикувани от името на Колаборация H1 в различни физически списания през последните 3 години.

*HERA - Hadron-Electron-Ring-Anlage
**DESY - Deutsches Elektronen-Synchrotron

НОВА КНИГА НА ПЕТЪР КАЦАРОВ

Излезе и вторият том на книгата „Как да си помогнем. БоУКВоАРХЪ“ от Петър Кацаров - преподавател по Теория на възпитанието в Педагогическия факултет. Премиерата на книгата се състоя в читалище „Христо Данов“, като беше представена накратко от доц. д-р Пламен Цоков и по-подробно идеите, заложени във втория том, разясни самият автор. Въпреки датата (22 март) и „футболния час“, интересът беше голям, което проличи и от множеството въпроси на присъстващите, мнозина от тях са били и на предишната премиера.

Идеята на Петър Кацаров е да излязат три тома, във всеки от които се разглеждат проблеми, свързани с разчитането и осмислянето на различни текстове и понятия. За

първия том, важащо в пълна сила и за втория, един от рецензентите - проф. д-р Асен Каргалов, отбелязва: „Авторът е показал силата на философската теория, на изкуството да тълкува и обяснява стари текстове - надписи, ръкописи, книги... Той търси и открива смисъла, значението, което изразяват думите чрез изследване на тяхната архитектоника. В строежа, в структурата на думите е кодиран адекватен смисъл. Този смисъл не е случаен, не е вложен в тях откъм. Те го носят в себе си...“

Кацаров се е опитал да погледне и проникне в логи-

ката на древните исторически писания по един доста различен, собствен начин. Като се опира на опита на херменевтиката, той разширява територията на осмисляне и разбиране не само на идеята за социална помощ, но и на такива философско-педагогически феномени като името, числото и формата, формата и фигурите на мисълта, логиката на извеждането на азбучното познание...“

Пожелаваме на Петър Кацаров посланията в неговата книга да стигнат до разбиращите я читатели!

„Пловдивски университет“

ПОСТИЖЕНИЯ

3D ПРОГРАМИРАНЕ В ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

ПРЕЗЕНТАЦИЯ НА RADA: ПОГЛЕД ОТВЪРТРЕ

Във въздуха витаеше напрежение. И в ел. инсталацията също. Нещата започнаха да се развалят едно след друго. Спря тока. Презентацията не тръгваше. Нямаше столове. Нормални процедурни етапи, само че да не са ти на главата! Оставаше малко време до началото. В залата цареше тишина, само лекото скърцане на дървоидите в паркета нарушаваше наглед спокойната обстановка. Седяхме в сумрачната зала и чакахме да възстановят захранването. Не щеш ли, по вратата се почука. „А!“ възкликнахме двамата! „Нима вече идват гостите?“ Отворих дискретно вратата и видях, че беше интервюиращият ни журналист. „Страхотно, малкия дявол!“, помислих си, и го пуснах да влезе.

Стрелките на часовника бясно преследваха 12:30. Постоянният звън на мобилни телефони вече не беше необичаен. Залата вече приемаше своите гости. Първи пристигаха посетителите от София: „Дайнамейт“ ООД, „Релиити инвент“, „ИнтерКонсулт - България“, „Black Sea Studios“, БАН, „Пластформ“ ООД. Познати, непознати и

малко познати - всички бяха позитивно настроени. Началото предстоеше и след минути нетърпеливо, поне за нас, очакване то дойде.

Времето, в което говорихме, мина неусетно. Оживена дискуссия не успя да си пропрати път, защото аудитория-

На 18 март в Заседателната зала на Нова сграда се състоя сбирка на Студентския семинар по математика и информатика към ФМИ, на която студентите Деян Иванов и Христо Лесев презентираха своя програма за обемно повърхнинно моделиране. Двамата са основатели и на Студентската лаборатория по компютърна графика към факултета.

Студентите Деян Иванов и Христо Лесев представят своята разработка

та ни беше твърде разнородна. Дизайнерите, дошли да ни слушат, задаваха обмислени въпроси. Всеки от останалата част от гостите беше

потънал в мисли и разбрахме, че сме повлияли. Не ни питаха за технически детайли, защото изчерпателно поднесохме по-голяма част от информацията.

Лампите светнаха и извадиха нас и публиката от образувалата се магия. Журналистът се приближи към нас и помоли да отговорим на въпросите му. Обявихме половинчасова почивка и заставахме готови около масата.

Журналистът: Разкажете какво представлява продуктът ви накратко.

DBS Group: Представихме собствено ядро на програма за проектиране и дизайн с криви и повърхнини. Разработили сме го за 6 месеца без никаква начална база.

Ж.: Към какъв кръг от потребители е насочен вашият продукт?

DBS: Насочили сме се към разработчиците на модули, дизайнерите и аниматорите. Не сме забравили и

проектантите от промишления сектор.

Ж.: Бихте ли посочили някои от avantajите на вашия продукт?

DBS: База за сравнение са ни продуктите за моделиране от mainstream категорията. Тъй като ядрото не е задължително обвързано с конкретна сфера на насоченост, смятаме, че даваме възможност на по-широк кръг клиенти да го пригледат за специфичните си нужди. Отворената вътрешна архитектура ни позволява да го разширяваме и адаптираме за кратък период от време. Логиката на използване е силно опростена и разбираема.

Ж.: Към края на презентацията видяхме „Модул за фотореалистична визуализация“. Разкажете ни и за него.

DBS: Този модул по нищо не отстъпва на вече утвърдилите се на пазара имена. Визуализацията ще оценят повече в сферата на мултимедията. Крайната цел е създадените с програмата модели да се превърнат в картини от самата реалност, и всичко това на екрана на вашия монитор.

Ж.: Доколко постигнахте поставената в началото на работата ви цел?

DBS: Оценката за това доколко сме успели да отговорим на потребностите, ще оставим на потребителите. Съдейки по края на презентацията, усилията ни бяха оправдани.

Ж.: И накрая, бихте ли споделили кой стои зад DBS Group?

DBS: Ние сме Христо Лесев-„Meckata“ и Деян Иванов-„Lust“.

Изложба в библиотеката на рускоезична литература

Университетската библиотека и фирма „Индекс“ организира изложба на нова научна и популярна литература. „Индекс“ е официален представител на Руската академия на науките и водещ издателства от Русия, като каталогът, който се обновява ежеседмично, включва над 9000 тома книги на руски език. На изложбата бяха представени заглавия от различни области на науката и обществения живот.

Директорът на фирмата д-р Елена Павловска изнесе семинар, на който представи базата данни Springerlink - един от световните лидери в

предоставянето на онлайн информационни услуги, на научна литература и периодика от областта на науката, техниката и медицината. Д-р Павловска представи системата и възможностите при работа със Springerlink (www.springerlink.com). Предлагащата онлайн база данни съдържа над 2500 периодични издания (качени са с целия архив, чийто обем е над 2 милиона статии) и над 3000 тома монографии. Много от преподавателите вече я ползват системно, за съжаление нямаше студенти, за които базата данни би представлявала особен интерес.

„Пловдивски университет“

ЩЪРКЕЛИ В ИНТЕРНЕТ

Видяхте ли вече първия щъркел? Запишете наблюдението си в интернет на адрес www.springalive.net! Вече втори месец на този уебсайт децата от цяла Европа регистрират първите си „среци“ с предвестниците на пролетта. „Жива пролет“ е българската версия на стартиралата тази година уеб-базирана европейска инициатива Spring Alive за проследяване пролетната миграция на щъркели, бързолети, куку-

В България инициативата се координира от Българско дружество за защита на птиците. От сайта се вижда, че в нея участват 24 организации от различни европейски държави. Общото между тях е, че са част от най-старата световна организация за защита на птиците - партньорската мрежа BirdLife International.

Първите щъркели, забелязани тази година на територията на нашата страна, бяха регистрирани на сайта преди две седмици. Месец по-рано е записано в интернет наблюдението на първата лястовица, а първата кукувица, наблюдавана в България тази година, е регистрирана на осми март. Средно 14 на сто от записаните до момента на сайта лични наблюдения на първите щъркели, лястовици, бързолети и кукувици, са от България. Убедете се сами в интернет на адрес www.springalive.net и участвайте! Сайтът има българска версия с описания и снимки на птиците, разяснения за миграцията, дори карти на прелитаните от всеки вид маршрути. Има инструкция, заедно с „формуляр“ за участие, резултатите до момента, игри.

„Жива пролет“ е перфектен пример за съвместяване на интереса към природата и технологиите. Проектът е адресиран основно към децата. Сега е моментът да излезете заедно навън - сред природата, в парка, училищния двор или кварталната градинка, да се огледате наоколо и нависоко. Първо разгле-

дайте www.springalive.net, за да научите как да разпознавате птиците - сайтът е лек и удобен за работа. Пак там погледнете къде пролетта вече е пристигнала и наострете сетивата си за нея!

Това е пътят, по който прелитат щъркелите, когато наесен политат на юг. На www.springalive.net можете да видите картите с маршрутите на миграция на щъркели, бързолети, кукувици и лястовици.

Знаете ли, че

- Щъркелите зимуват в централна Африка и често при миграция прелитат по 12 000 км.

- Бързолетите не спират полета си, дори за да се хранят! Прекарват в гнездото до три седмици, единствено докато мътят. За да намерят храна, понякога прелитат до 850 км.

- Лястовицата пристига в Европа в средата на април, прелитайки над 10 000 км от зимните си квартири в Южна Африка. По същото време по нашите земи би трябвало се завръщат кукувиците.

Тези и други любопитни факти са част от съдържанието на уеб-страницата. Тя е подходяща за занимания в час по природознание и компютри и добър повод за разходка на въздух с приятна компания.

Какво още излиза на www.springalive.net?

Резултатите от наблюденията са за цяла Европа и излизат на сайта във вид на карта и в таблица. Картите се актуализират всяка седмица, а таблиците се обновяват постоянно. Може да се провери кога е било

държавата или например на най-близкото до вас място.

Данните се обобщават от експертите на BirdLife International и служат за изготвянето на картината на пролетния прелет - броя на птиците, датите на пристигането им и регионите, в които се завръщат различните видове в Европа. Въведени в интернет, личните ви първи наблюдения на четирите вида птици поставят основата на ценна база данни. Методиката няма да се променя и базата данни ще се допълва с актуалните за съответната пролет наблюдения всяка година. Анализите ще се правят за отделните райони, държави и за целия континент. Сега е моментът да припомним, че птиците и пролетта и тази година прекосват географските и политическите граници в Европа.

Какво получава всеки чрез своето участие?

- Ще посрещне в България посланиците на пролетта и ще ги покаже на цяла Европа.

- Ще участва и помогне за осъществяването на международно проучване.

- Ще помогне за изготвянето на карта на пролетната миграция на четирите вида.

- Ще прекара незабравими и интересни мигове, наблюдавайки птиците и любувайки се на настъпващата пролет.

първото наблюдение на който и да е от четирите вида във всяка европейска

За повече информация БДЗП разполага с пакет илюстрации, които с удоволствие ще ви предоставим, за да популяризираме инициативата.

За контакти:

Веселина Василева, координатор за Образование и образователна политика

БДЗП Регионален офис гр.Пловдив

Тел/факс: 032 / 62 62 12

E-mail: plovdiv@bspb.org

Райна Шопова, специалист комуникации и членство в

БДЗП

тел./факс: 02/9715855, 9715856, e-mail:

rayna.shopova@bspb.org

Проектът www.springalive.net в България следете в интернет-страниците на:

- Българско дружество за защита на птиците www.bspb.org

- Аз детето www.az-deteto.com

НЕОЧАКВАН РЕКОРД ПРЕДВЕЩАВА РЕВОЛЮЦИЯ В ЕНЕРГЕТИКАТА

Най-големият в света генератор на рентгеново лъчение е позволил да бъде достигнат рекордно висока температура - 2 млрд. градуса по Келвин, превишаваща предполагаемата температура в централните зони на звездите. Полученият резултат може да отвори пътя за създаване на компактни и ефективни термоядрени електроцентрали и ще предизвика истинска революция в енергетиката.

В началото никой не повярвал на този рекорд. „Ние повтаряхме експеримента многократно, за да проверим и потвърдим получения резултат“, - коментира ръководителят на проекта д-р Крис Диней. В течение на 14 месеца се провеждат все нови и нови опити, резултатите от които се проверяват с помощта на компютърни модели, разработвани от д-р Джон Арпазес и неговите колеги от Военно-морската лаборатория.

Проверката е потвърдила първоначалния резултат, с което е предизвикала у учените допълнителни въпроси. Защо енергията на рентгеновото лъчение на изхода почти четири пъти превишава енергията на входа? Защо високата температура на йоните се е съхранила след снижаването на тяхната кинетична енергия в резултат на спирането на плазмата? Окончателни

Температурен рекорд на Z-машината в Националната лаборатория Sandia (САЩ) хвърли учените в шок: рутинна замяна на волфрам със стомана внезапно довело до достигане на 3 пъти по-висока температура от очакваната. Потресеният научен свят се опитва да разбере какво се е случило и защо, - но едно е ясно, че термоядрената епоха е близо.

изводи засега няма.

Принципът на работа на Z-машината се състои в следното: ток със сила 20 млн. А преминава през област с размер на обикновена макара за конци, ограничена от вертикални проводници, чийто диаметър е 10 пъти по-тънък от човешки косъм (оттук идва и името на установката - „Z“). При преминаването на тока проводниците моментално се превръщат в облак от заредени частици - плазма. Хваната в силното магнитно поле, тя се свива в област по-малка от милиметър в напречното сечение и, естествено, спира. При практически мигновено спиране на йоните и електроните произлиза взривно отделяне на енергия във вид на рентгеново лъчение. Температурата веднага се повишава до няколко милиона градуса.

При този експеримент за провеждане на прецизни спектрални измервания волфрамовите проводници са били заменени със стомане-

ни, което довело до изменение на активната зона от 20 мм в диаметър до 55-80 мм. Изключително неочаквано за учените тази рутинна замяна на материала води до немислимото - трикратен ръст на температурата, достигайки до 2 млрд. градуса по Келвин. Всички предишни рекорди отиват в историята. Количеството енергия, отделена в рентгеновия диапазон, е надхвърлило очакванията 4 пъти.

Съвземайки се от зашеметяващите резултати, научната общност се опитва да осмисли случилото се. Един от вариантите за обяснение на физическата част на явление то предлага д-р Малкълм Хайнс. Обикновено след спирането на йоните се получава колапс на плазмата и освободената енергия се разсейва в околното пространство. Но в хода на провеждане на експеримента със Z-ускорителя енергия от неизвестен произход върте в плазмата в

продължение на още 10 нс е оказвала съпротивление на магнитното поле. Според д-р Хайнс, в този случай магнитното поле създава микровихри в плазмата, увеличавайки кинетичната енергия на йоните. Йоните и съпровождащите ги електрони отделят енергия в резултат на „вискозитетното“ триене след спирането на плазмата, което води до повишението на температурата.

Неочакваната възможност да се достигнат свръхвисоки температури, в сравнение с които бледнее даже температурата в слънчевите недра, открива нови перспективи за създаване на термоядрени енергийни установки. Откритието идва в момент, когато енергийната криза заставя много държави да търсят спасение в стремителното развитие на ядрената енергетика. Бъдещата алтернатива се явява несравнимо по-чистата термоядрена енергетика. Неочакваният рекорд на Z-машината, успехът, постигнат от групите на Талейархан и Патерман (учени, работещи в същата насока), свидетелства за това, че термоядрената епоха ще настъпи по-рано, отколкото предполагаха скептиците.

Превод от руски:
Енчо Тилев

ДЕН НА МАЙКРОСОФТ В УНИВЕРСИТЕТА

На 30 март в аудитория „Проф. Георги Паскалев“ се състоя „Ден на Майкрософт“, където бяха представени нови продукти на фирмата. Както заявя на откриването заместник-деканът на Факултета по математика и информатика доц. д-р Асен Рахнев, не всички обичат *Майкрософт*, но всички са принудени да се съобразяват с тази компания.

Доц. Рахнев изнесе данни от неотдавнашно заседание на Българската асоциация на софтуерните компании, където е бил обсъждан проблемът с нарастващия недостиг на програмисти в страната. Вече се поставя въпросът за въвеж-

дане на „зелени карти“ за специалисти от други страни - например от бившите съветски републики.

Теодора Христова представя годишната членска програма Microsoft Developers Network Academic Alliance (MSDN AA), която предоставя достъп до ресурси и технологии на Майкрософт за факултети, занимаващи се с компютърни науки и използващи информационни технологии. Програмата предлага: приоритетен достъп до основните ресурси за разработчици; своевременно информационна относно новостите, свързани с разработката на XML уеб базирани

услуги и приложения; през сайта за MSDN абонати, получавате достъп до последните продукти и технологии от Microsoft, както и свързаната с тях документация; възможност за ползване на тези продукти както в лабораториите на вашите факултети така и на персоналните си компютри. Софтуерът може да се използва само за обучение или за изследователски цели.

Следващите презентации бяха на Теодор Радев (*Анализ и управление на данни с Майкрософт CQL Server 2005*) и Владимир Александров (*Защита на корпоративни мрежи с Майкрософт ISA Server 2006*).

Най-голям беше интересът към представянето на новия *Windows Vista*, направено от Явор Пиперов. В превод от английски *vista* означава далечен изглед, панорама, перспектива, а най-точният превод може би е „поглед надалеч“. Той представи изискванията към компютрите, на които може да се инсталира новата версия и възможностите за работа с нея.

Студентите, които демонстрираха най-добре познанията си за продуктите на Майкрософт получиха множеството подаръци от представителите на фирмата.

„Пловдивски университет“

ПРЕСТИЖНО ОБРАЗОВАНИЕ В ЕВРОПА: УНИВЕРСИТЕТЪТ КЕЙМРИДЖ

Гл. ас. д-р Юлиана ЧАКЪРОВА

Университетът в КЕЙМБРИДЖ () е вторият по време на основаване в англоезичния свят след Оксфорд. Създаден е вероятно през 1209 г. от преподаватели, напуснали Оксфорд след сблъсъци с местните жители.

Както и други древни университети (и за разлика от по-късно създадените), Кеймбридж възниква първо като асоциация на учени и след това прераства в академична институция. Различното от Оксфорд е, че първо възниква институцията на университета, а след това отделните колежи. Първият колеж в Кеймбридж е Питърхауз, създаден през 1284 г. от Хю Болишъм, епископ на Или (град в Източна Англия). Повечето колежи се появяват през XIII и XIV век, но този процес продължава и до днес.

Естествено е през средните векове център на преподаваните дисциплини да е църковният канон и „схоластичната философия“. През 1536 г. обаче по нареждане на крал Хенри VIII е премахнат „Факултетът по църковен канон“ и това променя фокуса на университетските програми, които се концентрират около филологията и математиката. Математиката става традиционно водеща дисциплина в Кеймбридж по времето на Исак Нютон и до средата на XIX век изпитът по математика е задължителен за получаване на диплома от университета по която и да е специалност. Издържалите с отличен изпита по математика получават званието *ренгълър* (*wrangler*). А получилият най-слаба оценка по традиция е удостоен с особена награда от колежите си - дървена лъжица, която е била провесвана от горен балкон в церемониалната зала пред студента с най-слаба оценка, когато бил извикван да си получи дипломата. Закачливата традиция води началото си от ранните години на Х<X век и продължава до 1909 г., когато вече списъците с оценките се оформят по азбучен ред, а не по успех, и затова е по-трудно да се проследи най-ниската оценка. С теч-

Колежът Клеър и църквата на Кинг'с Колидж (Кралския колеж)

ние на годините дължината на дървената лъжица достига до 1.5 м. За последен път такъв приз (с епиграма на гръцки) получава гребец от Гребния клуб „Лейди Маргарет“, Колежа „Сейнт Джонс“.

Днес Кеймбридж има около 16 500 студенти, от които 4700 в магистърски и докторски програми. Чуждестранните студенти са 17 %. Повече от половината учащи се са избрали хуманитарни специалности.

Изпитът за бакалавър се казва *Трайнос* (*Tripes*), което най-вероятно е свързано с названието на трикрак стол, на който са седели студентите по време на ус-

ния изпит за получаване на степената. Този изпит се състои от три части, вземани на края на три поредни години, след всяка се получава съответна квалификационна степен.

Университетът се състои от 31 независими колежи. Има собствена Конституция, според която той е самоуправляваща се организация. Законодателната власт принадлежи на Риджънт Хауз, състоящ се от над 3000 членове (администрация, ръководители

на колежи и университети, преподаватели). Конституционен гарант е канцлерът (избира се доживотно), начело на администрацията стои вице-канцлер (аналогична длъжност на ректор), който се избира от Риджънт Хауз за срок от 7 години. Щатните длъжности в университета (преподаватели, изследователи и администрация) са над 8000, като всеки колеж наема и допълнителни специалисти според нуждите си.

В Кеймбридж получават образование крал Едуард VI и крал Джордж VII, принц Чарлз и принц Едуард от Обединеното кралство, както и чуждестранни

кrale. Диплома от Кеймбридж имат Оливър Кромвел; индийските политици Джавахарлал Неру и Раджив Ганди; най-големите имена в науката, като почти 100 от тях са носители на Нобелова награда, сред които английският физик Лорд Райли, откривател на химическия елемент аргон (Нобелова награда за физика, 1904 г.), датският физик Нилс Бор (Нобелова награда за физика, 1922 г.), германският математик и физик Макс Борн (Нобелова награда за физика, 1954 г.), създателят на теорията за еволюцията Чарлз Дарвин, забележителният шотландски физик Джеймс Максвел (известен с уравненията си за електромагнитното поле, инспирирали Айнщайн в създаването на специалната теория за относителността), поети като Джон Милтън и Лорд Байрон, авторът на „Панаир на суетата“ Уилям Текери, руско-американският писател Владимир Набоков, основателят на Харвардския университет Джон Харвард. В Кеймбридж са работили датският хуманист и теолог Дезидериус Еразмус; някои от основателите на съвременната аналитична философия Джеймс Е. Мур, Бъртранд Ръсел (известен също като математик и логик; Нобелова награда за литература, 1950 г.) и Людвиг Витгенщайн; американският учен Джеймс Уотсън, един от откривателите на структурата на ДНК (Нобелова награда за физиология или медицина, 1964 г.), руският физик Пьотр Капица (Нобелова награда за физика, 1978 г.), преподавала е английска литература актрисата Ема Томсън, носител на Оскар за адаптиран филмов сценарий по книгата на Джейн Остин „Разум и чувства“.

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

ОКСБРИДЖ – ТРАДИЦИИ И СЪВРЕМЕННОСТ

Оксфордският и Кеймбриджкият университет са известни под названието ОКСБРИДЖ. Слатото им символизира наличието на феномен, състоящ се от двете най-стари и най-елитни академични институции на Обединеното кралство. Съществуването му се основава на много общи черти, характерни с малки изключения само за тези два университета.

● С двата университета са свързани имената на най-забележителните личности в историята и науката. Авторитетът на Британската империя през вековете, както и доминирането на английския език работят в полза на реномето на тези университети. С предлаганите престижни стипендии *Rhodes, Marshall* и *Gates* те са магнит за учени от целия свят.

● И двата университета се състоят от автономни колежи, като в много от коледжите на всеки университет има аналогични специалности. Всеки студент принадлежи на точно определен колеж, въпреки че може да слуша лекции в поток със студенти от друг колеж, изучаващи същата дисциплина.

● Независимо че университетите не са частни, те са много богати и притежават земи, ботанически градини, музеи, собствени издателства и т.н. В шеговития израз, че може да се стигне от Оксфорд до Кеймбридж, без да се излиза от територия, принадлежаща на единия от университетите, има голяма доза истина.

● Вътрешната политика на всеки един университет е такава, че да бъде приет всеки един потенциално силен студент, ако не в колежа, за който кандидатства, в друг колеж на висшето училище. Оксбридж има достатъчно финансови средства, за да поддържа много по-широка, отколкото в другите университети, система за консултации: 3-4 пъти седмично малки групи (често дори по двама студенти) провеждат консултации с преподавател или докторант по неясни въпроси, възникнали по време на лекциите.

● Всички колежи в

Оксфорд имат „побратимени“ колежи в Кеймбридж, но понеже в Кеймбридж коледжите са повече на брой, обратната зависимост не съществува. Понякога побратимените колежи носят същите имена. Такава структура позволява на членовете на един колеж свободно да използват базите на побратимения с него колеж (библиотеки, лаборатории и др.).

Емблемата на Оксфорд и Кеймбридж

● В Оксбридж се пазят вековни традиции, които могат да изглеждат странни от съвременна гледна точка. Тук можем да споменем самата система на академични степени, която води началото си от средните векове и днес е малко объркваща за хората, запознати само с академичните степени в другите университети. Ярък израз на традицията са и специалните дрехи, чийто цвят (понякога по цвят се различават само качулките на мантиите) зависи от научната степен. Йерархията се спазва много строго. В някои колежи официалните дрехи се обличат доста често, тъй като се изискват за постоянно провежданите официални срещи и вечери. В Оксфорд се изисква обличането на официалните дрехи при явяване-

то на всеки изпит.

● Традиционно Оксфорд и Кеймбридж са били социално-ексклузивни университети, които приемат основно ученици от частни училища и от богати семейства. Сега и двете институции провеждат социално-инклузивна политика по разширяване на контингента и осигуряване на възможности за кандидатстване на всички желаещи. Двата университета премахват джендърните ограничения през ХХ век, Оксфорд през 1920 г., Кеймбридж през 1947, въпреки че в Кеймбридж преди това на жените е била давана така наречената „титулна степен“, признавана за научна степен

и различаваща се от пълната научна степен само по това, че не е разрешавала на жените да участват в ръководството на университета.

● Академичната година е разделена на триместри, всеки с продължителност по 8 седмици (имената на триместрите се различават в Оксфорд и Кеймбридж). Ясно е, че академичната година е една от най-кратките в сравнение с другите университети, така че обучението е наситено и интензивно. От студентите също така се изисква сериозна подготовка през седмицата, а също и по време на лятната ваканция.

Въпреки всички тези общи черти, а може би именно поради тях двата университета са в непрекъсната конкуренция - скрита и явна. И двата университета са тради-

ционно силни в подготовката най-вече на специалисти в областта на политиката и научните изследвания, но все пак политиката е предимно приоритет на Оксфорд, докато Кеймбридж се асоциира преди всичко с постижения в областта на науката и технологиите.

И накрая още няколко думи по повод на британската система за прием на чуждестранни студенти в университетите. Процедурата е сравнително проста. Информация може да се получи в най-близкото подразделение на Британския съвет. Там може да се получи и съвет за избор на висше учебно заведение и подходяща програма на обучение. Там се провеждат езикови и специални тестове (ако висшето училище има такива изисквания) и се подават документите (има специална Комисия за приемане на документи в университетите и коледжите на Обединеното Кралство - UKAS), като се разрешава едновременно да се подадат документи в 5 академични институции. (Оксфорд и Кеймбридж отново са изключение. Поради сложната и дълга процедура по кандидатстване там - тестове, интервюта и т. н. - не се позволява кандидатстване на двете места в една и съща година).

Всяка година около 20 000 чуждестранни студенти получават стипендии от британското правителство. През първата година на обучение на студентите се осигурява жилище в някое от университетските общежития. Чуждите студенти имат право да работят до 24 ч. на седмица по време на семестъра и на пълен работен ден през ваканциите. Медицинската помощ за тях обикновено е безплатна.

Естествено, конкуренцията при кандидатстване в Оксбридж е изключително висока. Затова пък в Обединеното Кралство има други много престижни университети. За тях ще стане дума друг път.

ДОЦЕНТ Д-Р ПЕНЬО ПЕНЕВ НА 60 ГОДИНИ

МАЛКО ПРИКАЗНО СЛОВО

Да подкарам своята при-
ветствена приказка според
„Косачи“ на Елин Пелин:

Едно време в някое си
царство имало един универ-
ситет... Там преподавал
един голям старобългарист
и диалектолог. Студентите
много обичали дисциплини-
те му, отлично се подготвя-
ли и всеки, който веднъж ги
подхващал, първо умираше от
любов, а след това възкръс-
вал за истински живот чрез
тях. Нямащо по-голямо щас-
тие от това да палатализи-
рат, голямо и малко да но-
совизират... А в свободното
си време студентите хваща-
ли автостоп, след това дъл-
го вървели пеша, вместо
хлебец, дъвчейки закона за
отворената сричка, та дос-
тигали до най-затънтените
крайща на царството, нами-
рали стогодишни баби и дя-
довци, за да проучат все
още непроучени говори...

„Много лъжеш“, ще ме
прекъсне някой от предста-
вителите на младото праг-
матично поколение - „баби-
ни деветини... измислици!“
А аз ще му кажа твърдо:
„Това е приказка, разбираш
ли!“ И ще наставя като Бла-
голажа: „Защо ти е истина-
та? Да взема да ти разпра-
вам, да речем, за дрипавите
червени гащи на тренъора
Йешич или за смачканата
синя калимаявка на дядо

*Юбилейният сборник,
посветен на доц. Пеньо
Пенев*

Костов. За европейския въз-
ход на лошите сини и за
българското падане на доб-
рите сини ли? Или да ти
разправам за нас, голи-гол-
таци, дето сме тръгнали с
лекцийки в торбичките, да
бием път по цели дни из
царщината, да учим на ум и
разум студентите, а накрая
нищо да не знаят. Всичко
това, приятелю, е истина.
Ама защо ти е тая пуста исти-
на.“

„Ама тия чудновати ра-
боти, дето ми ги разправяш,
защо ми са?“ ще се впуйчи
младият антагонист.

„Чудновати, но хубави!
Слушаш, слушаш и се заб-
равиш. И току-виж, че чуд-
новатото почва да ти се чи-
ни истина, потънеш в него и

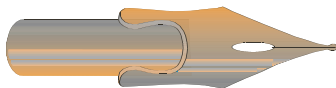
отидеш. Затова има приказ-
ки, затова са ги хората из-
мислили, че и юбилей има -
да те измъкнат от истината,
за да разбереш, че може и да
не си още заслужил юбилей,
ама си все нещо човек и да
забравиш за оная изписана
вещица Пенка от дискоте-
ката и да си спомниш за
Пеньо Пенев от библиоте-
ката...“

Тъй ще му кажа на тоя
въображаем опонент и ще
посоча кръгом сбраните ко-
леги и ученици, дето сега се
радват и поздравяват юби-
ляра с 60-годишнината му.
И ще се обърна към нашия
доцент Пенев, та да му бла-
годаря за това, че заедно с
първите филолози в универ-
ситета прокара пъртината
към достойното знание, че
продължава да отстоява не-
обходимостта от науката в
комай ненаучните ни време-
на, че дарява с приятелство-
то си и нас, литературните
духом, дето все има да нау-
чим нещо и за социалния
елемент в детската литера-
тура, и за ония критически
реалисти, дето все не показ-
вали пътя, да му се не види
и пътят, и чудото... Но аз
трябва да се спремна, щото
тук ще се докоснем да оная
Пеньо-Пенева ирония, коя-
то трябва бая торби със сол
да си изял с него, че да я раз-
береш и оцениш, пък и да я

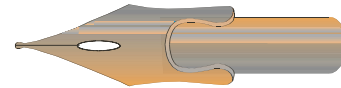
търсиш в мухабетите с преб-
лажения, които все не
свършват, а все са кратки.

И аз имам много да каз-
вам за нашия човек, като
поганец същи (ох, пропус-
нах голямата носовка!) да го
описвам „чертами и рязам-
ми“, ама пустият ми безпа-
дежен език ми пречи да гла-
голя на воля. Та затуй като
казвам, да речна: да си ни
жив и здрав, приятелю, ко-
лега, да ни предпазваш по
прежнему от нечестивото,
пък всичко друго е от лука-
ваго! Той, лукавият де, мо-
же би иска да внуши, че 60
лазарника са баячка и не
трябва да се бачка, ама с бо-
жия помощ (нали си свят
човек, неговото слово прог-
ласяш и втълпяваш, че да се
не затрие българското) нека
закръглиш юбилея до „ба-
лановското“ число 100, пък
оттам насетне ще му мис-
лим. То днешното тържест-
во затуй е по-скромничко -
пазим фойерверките за ве-
ковния юбилей, но чувствата
не скриваме, поздравите
и усмивките ни са за теб,
един от филолозите първоп-
роходци, всеотдайно слу-
жеш в храма на науката. Е,
това служене вече не е при-
казка, а реален и достоен
делник, който не търпи
много приказки, ама ги съз-
дава...

Доц. д-р Владимир ЯНЕВ

Форум „Кариери“ 2006

Среща със студентите от
Пловдивски университет бе-
ше част от програмата на фо-
рум „Кариери“, организиран
от Министерство на държав-
ната администрация и адми-
нистративната реформа и от
водещата фирма за работа с
човешки ресурси Job Tiger.
Срещата се състоя на 30 март
в шеста аудитория и бе прове-
дена в Пловдив за втора по-
редна година.

Целта на форума е да пре-
достави на студентите място
в пазара на труда. Светлозар

Петров, представител на Job
Tiger, изтъкна важността на
студентските стажове и за-
позна младата публика с въз-
можностите за стаж в големи
компани. Също така изнесе
подробна лекция за важните
стъпки и подходи в търсенето
на работа. Полезни за начи-
наещите кадри бяха съветите
за това какво трябва да
съдържат автобиографията и
мотивационното писмо, как
протича интервюто за рабо-
та, как да бъдем обективни в
самопреценката си и в избора

си на работно място.

Присъствието на „Кари-
ери“ в Пловдив продължи на 3
април в Панаира. Там бяха

представени всички големи
фирми, които предлагат стаж
за студенти или работни мес-
та за дипломирани се млади
кадри.

На форума стана ясно, че
в Пловдивския университет
предстои в най-скоро време
да бъде открит Университе-
тски кариерен център. Него-
вата задача ще бъде да подпо-
мага студентите в търсенето
на работа, да дава точна и ак-
туална информация за пред-
лаганите от пазара на труда
възможности.

ИМЕ И ВЛАСТ В „БИТИЕ“

Вазкен НАЛБАНТЯН

В настоящите бележки ще се опитам да припомня каква е природата на името и какво го различава от думите. Ще се опитам да преценя и това дали особената природа на името не предпоставя естественото произтичане на власт.

Човешкият опит насочва недвусмислено към факта, че името се отнася към одушевените предмети. Името предполага жива индивидуалност, за която е характерна някаква степен на съзнание. В този смисъл трябва да се прави разлика между именуване и назоваване.

Името е винаги свързано с личността в отношение на собственост докато назоваването е свързано с предмета в отношение на нарицателност. Даващият име принципно разчита на това приелият името да отговори. Именуващият познава и разбира именуваното - именуваното познава и разбира именуващия. Така разбирането е двустранно и взаимно, и без това взаимно разбиране не може да се говори за това, че именуването е извършено. Името винаги е активно, подвижно, напрегнато устремено и действащо, докато предметът е винаги пасивен и неподвижен.

Библейските книги предлагат достатъчен материал за анализ в тази посока, но аз ще се огранича само с първата от Стария Завет - „Битие“. Вероятно и за вас ще е интересно да забележите, че макар и да се подразбира, в „Битие“ не се говори за това, че първият мъж и неговата жена получават имената си от своя създател. Именуването им тук отстъпва пред един превъзхождащ властово жест, а именно на тяхното сътворяване (Бит. 1:26-27). В библеистиката се е говорило много за това, че в първите две глави на „Битие“ макар и асиметрично (при първа глава човекът е в края на творението, докато при втора - в самото начало) антропогенезата е дублирана, но обсъжданата днес тема може само да благодари на старите редактори. Имам предвид следното: непосредствено след сътворяването на мъжа и жената от първа глава, Бог им дава власт: „И благослови ги Бог, като им рече: плодоте се и множете се, изпълнете земята и обладайте я и господарувайте над морските риби (и над зверовете), над небесните птици

(и над всякакъв добитък, над цялата земя) и над всякакви животни, които пълзят по земята“ (1:28). Във втора глава благословията за господство е заменена с господството на благословията - човекът трябва да нарече вече създаденото и това да му се превърне в име: „Господ Бог направи да произлязат от земята всички полски животни и всички небесни птици, и ги заведе при човека, за да види как ще ги нарече той, та както човекът нарече всяка жива душа, тъй да бъде името й“ (2:20). Тези първи конвергентни човешки действия са и началните примери, които доказват неразривната връзка между име и власт в традиционен приетата юдейска древност. Но непосредствено след тях следва едно изключение: „Битие“ вече е свързала именуването с надмощието, но продължава да търси интимната връзка между именуващия и именуваното. Тя е намерена със създаването на първата жена, която човекът нарича без обаче нареченото да бъде благословено, та да се превърне в име. И не е парадоксален действително неочакваният стих „Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се прилепи към жена си“ (2:24): търсенето на формулираната по-горе връзка е намерена като властова интимност: мъжът се подчинява на нареченото и едва след като възвръща господството си („и към мъжа си ще тегнеш, и той ще господарува над тебе“ (3:16) успява да превърне нареченото във възможно най-цялостното име - Ева, чието значение, както знаете, е живот (3:20).

Настоящите бележки не могат да бъдат продължени без едно важно уточнение: преводът на 70-те (Септуагинта) борави с няколко тер-

мина за наричане и именуване, чиято категориална последователност в славянските преводи е достатъчно затъмнена. Тук няма да се спирам върху тяхната твърде важна избирателност при Сътворението, а ще премина към пета глава от разглежданата книга, в която за пръв път се изброява родословието на човечеството - от Адам до Ной и неговите синове. Знаменателно е, че тук даването на име е равностойно и дори заменя самото раждане чрез формулата „Адам“ роди (син) „и даде му име Сит“ (5:3). А пояснението „роди (син) по свое подобие (и) свой образ (5:3), съпоставим с близкия стих „да сътворим човека по Наш образ, (и) по Наше подобие“ (1:26), приближава максимално властта на мъжа до властта на Бога: именуването интегрира женското раждането във властовостта на мъжа така както изричането интегрира творението във властта на Бога от нещо, което не мога да коментирам.

За щастие, привидната равнопоставеност между човека и Бога в правото си да именува и по този начин да упражняват власт е първоначално разколебана, а в крайна сметка и анулирана в прочутата глава за борбата на Иаков с ангела Господен (Бит. 32:24-29). Изравнените

ков онова място с име Пенуел; защото, казваше, видях Бога лице с лице, и се запази душата ми“ (32:30).

Пример за връзката между име и власт дава единствената молитва, която Исус Христос открива след нарочното настояване на един от учениците си. Поради изключителната ѝ важност, тук ще си позволя да я цитирам изцяло: „Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име; да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята; настигният ни хляб давай ни всеки ден; и прости нам греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки наш дължник; и не въведи нас в изкушение, но избави ни от лукавия“ (Лука 11:2-4). След възвещащото обръщение (Отче наш, Който си на небесата!), ще си позволя да групирам трите пожелания и трите молби според съотносимостта им към необходимата да бъде разширената в триада първоначална двойка, т.е. име - власт - воля:

име Да се свети Твоето именастигният ни хляб давай ни всеки ден властта да дойде Твоето царство прости нам греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки наш дължник воляда бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята не въведи нас в из-

èi à	Àà ñā ñāàò è Cāi àò ì èi à	í àñúú í èyò í è ōēyá àāàé í è āñāèè àāi
āèàñò	āà āi éāā Cāi àò ì òāðñò āi	è ì ði ñò è ì ài āðāði āàò á í è, çàù ì ò ì è ñāi è í èā ì ði ú à āāài á í à āñāèè í àø āēúæ èè
āi èy	āà áúāā Cāi yò à āi èy, éāèò í í à í āāàò ì, ò ú è í à çāi yò à	è í à áúāāèè í àñ ā èçéóó āi èā, í í èçāāāè í è ì ò éóèāāèy

сили убеждават третия от старозаветните патриарси да приеме благословия, т.е. името Израил вместо своето собствено - Иаков. Но всичките му усилия да научи името на противника си, за да благослови и той, са безрезультатни. На човека е отказана властта да именува божественото, а само да го нарича - макар и с име: „И нарече Иа-

кушение, но избави ни от лукавия

Предполагам, че коментари за отнасянето на пожеланията към проблематизираната триада не са необходими. Що се отнася до молбите, моите основания са следните: за това, че спрямо същността хлябът има същото значе-

ЛЮБОПИТНА АСТРОНОМИЯ

На Марс е открита най-високата планина в Слънчевата система - вулканът Никс Олимпика, чието име в превод означава Снеговете на Олимп. Този отдавна изгаснал вулкан е наистина огромен - диаметърът в основата му е повече от 500 km, а височината му надвишава 24 km. За сравнение най-големите вулкани на Земята са тези на Хавайските острови, чиято височина е около 15 km, ако се мерят от океанското дъно (над нивото на океана от тях се показват само около 4200 m), а диаметърът при основата им не надвишава 250 km. В този смисъл те са по-високи и от най-високите планини на земята - Хималаите, които не надминават по височина 9 km. А Никс Олимпика е три пъти по-висок от Еверест.

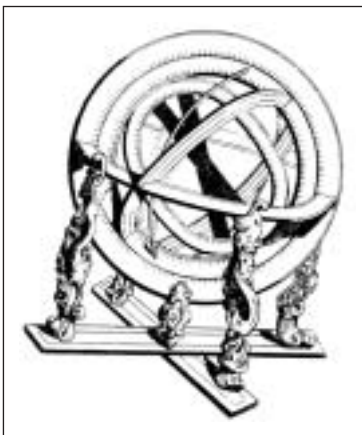
През 1983 г. почти случайно бе направено важно откритие. По време на настройката на апаратурата на един от най-модерните инфрачервени астрономически спътници - американския „Айрас“ (IRAS), бе наблюдавана една от най-ярките звезди на северното небе - Вега. За голяма изненада на специалистите бе установено, че тази сравнително близка до нас звезда е обвита от студен облак твърди дребни частици. Масата на

този облак е около 1/1000 от масата на нашето Слънце, т.е. от него могат да се направят към 300 планети като Земята. Специалистите стигнаха до единствено възможния извод - наблюдава се раждането на нова планетна система. Според звездните стандарти Вега е млада звезда - възрастта ѝ е само 1/5 от тази на слънцето. Облакът около нея има впечатляващи размери - почти 170 AU, което е 2 пъти повече от размерите на орбитата на Плутон.

Изследванията показаха, че поне още 50 звезди имат подобни обвивки от прах. Сред тези звезди е например ярката Фомалхут от съзвездие Южна риба. За да достигне при тях развитието на планетни системи, стадият, на който се намира нашата, трябва да изминат още 3-4 млрд. години...

Потребностите от добро измерване и познаване на времето са карали древните цивилизации да се интересуват от астрономия много повече, отколкото хората

от нашето съвремие, които живеят във век, наречен „космически“. В този смисъл може да се каже, че продължилото няколко столетия изграждане на древната каменна обсерватория Стоунхендж е много впечатляващо постижение на човечеството, отколкото

на пример полетите до Луната. Това става особено очевидно, ако се вземат предвид разходите за построяването на Стоунхендж, които са достигали почти 50 % от икономически

те ресурси на „първобитната“, цивилизация от III хилядолетие пр. н. е., която го е изградила. За сравнение годишните разходи, които бяха направени в САЩ за програмата Аполо, изпратила първите хора на Луната, бяха толкова, колкото американците дават годишно... за храна на кучетата си (и три пъти по-малко от средствата, които американците отделят годишно за цигари). А доста хора смятат, че изследването на космоса поглъща неоправдано големи средства!

Едно от най-старите суеверия - астрологията - страда от някои очевидни за всеки мислещ човек нелепости. Какво ще кажете например, ако узнаете, че на небето има „зодия“, която е изключена от удобния в астрологията 12-месечен цикъл, макар през него да минава една немалка част от видимия път на Слънцето? Това съзвездие заема на небето площ, по-голяма от съзвездията Овен, Рак и Везни взети заедно. Ако забравим за неговото съществуване ще достигнем до неприятния за любителите на хороскопи извод, че родените между 30 ноември и 19 декември нямат определяща съдбата им зодия. Става дума за съзвездие Змиеносец, което легендите свързват с митичния древен лечител Ескулап. Това съзвездие е равноправен член на зодиакалния пояс и би било редно то да си заеме полагаемото му място в астрологията, но астрологията не е пригодена за числото 13. И самото название „Зодиак“ (означава „животински пояс“, от старогръцка дума зоон - животно) явно не е подходящо, защото едва ли в клетките на зоопарка бихме могли да видим животни като Стрелец, Водолей, Везни или пък Девица...

ОТ СТР. 11

ние както и името, следва от *благославянето* му преди да бъде преломен по време на Тайната вечеря с думите „вземете, яжте: това е *Моето* тяло“ (Мат.26:26; ср. Лука 22:19).

Сред множеството отпратки, които отнасят прошката към властта, предпочитам случая с разслабения. Исус разграничава апофатичната власт на прошката пред катафатичната власт на заповедта с изречението пред книжниците думи: „Защото кое е по-лесно? Да кажа: прощават ти се греховете ли; или да кажа: стани и ходи?“ (Мат. 9:5; Марк 2:9; Лука 5:23). И едва след ясното

ИМЕ И ВЛАСТ...

определяне на властта в човешката природа („Син Човешкий има власт на земята да прощава грехове“) следва извяването ѝ в природата на бога „стани, вземи си постелката и върви у дома си“ (Мат. 9:6). За да потвърди пълната и адекватна рецепция на двата вида власт от страна на народа, просто ще цитирам близкия стих: „А народът, като вижда това, почуди се и прослави Бога, *Който е дал такава власт на човеците*“ (Мат. 9:8).

Убеден съм, че третата от молбите в Господнята молитвата, отнасяща се до изкуше-

нието, доказва по категоричен начин личния опит на нейния създател. По време на поста си в пустинята Исус Христос отказва *изкушението да нарича* („кажи тия камъни да станат на хлябове“ (Мат. 4:4), *изкушението да упражнява* предопределената му власт („на Ангелите Си ще заповяда за Тебе“ (Мат. 4:6) и накрая *изкушението да има* („всичко това ще Ти дам“ (Мат. 4:9). Това именно е крайното изкушение, тъй като за човека да има отново би погубило способността му да *именува* и да *владее*.

В разглежданата молитва са събрани силата и опитът на четиридесет дневния Господен пост. Нещо повече - тя самата е пост и съдържа отговора, който първите хора, а след тях и всички други е трябвало да дадат, за да запазят отреденото си достойнство: „Господу, Богу твоему, ще се поклониш и Нему едному ще служиш“ (Мат. 4:10). В привидната си простота, Господнята молитва съдържа пълния обем на значението, с които свързваме Евхаристията и Страстите. Тя изкупва първородния грях на обладаването и възвръща изконното човешко достойнство да *именува* и да *владее*.

СРЕЩА С ПОСЛАНИКА НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ

По повод предстоящото си отпътуване от България Негово превъзходителство Посланикът на Република Гърция г-н Прокопиос Мандзуранис гостува в Пловдивския университет и се среща със студенти, изучаващи новогръцки език, от специалностите „Български и новогръцки език“ и „Бал-

канистика“. Той беше придружен от Генералния консул на Република Гърция в Пловдив г-н Никос Матиодакис.

Срещата се проведе на 3.04.2006 г. в библиотеката по новогръцки език, култура и литература.

„Пловдивски университет“

ПОЧИНА ЕДИН ОТ НАЙ-ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИТЕ ПИСАТЕЛИ ФАНТАСТИ

Крум КРУМОВ

Още един велик поляк остана само светъл спомен. На 85-годишна възраст в дома си в Краков почина известният полски писател фантаст Станислав Лем. Човекът, определен като един от последните мислители с енциклопедични знания. Считан за пророк, след като много от фантастичните му сюжети са се превръщали в действителност.

Авторът, дал на света „Соларис“, „Кибериада“ и много други, преведен на 41 езика, един от най-четените фантасти, отличаващ се със забележителен тираж от 27 млн. екземпляра.

Станислав Лем е роден през 1921 година в Лвов (днешна Украйна), следва медицина. През 1946 година публикува първата си новела „Чо-

Станислав Лем

векът от Марс“. Бързо израства като професионален писател и след 1950 започва да публикува редовно.

Със своите творчески постижения Лем е изключително популярен в България. Един от неговите най-ревностни изследователи е проф. Огнян Сапарев.

Поклон пред паметта му.

Очаквайте материал за Станислав Лем в следващия брой.

ИМА ЛИ У НАС ПОЧВА ЗА БЪЛГАРСКИ ПАТРИОТИЗЪМ

Надигна се вълна, разпени се кипящата вода и се разля в двеста посоки, та да има за всички. „Зашушукаха листата, подгонени от есенния вятър и пак се разпръснаха - красиви, но мимолетни и... падащи.“

Слава богу, заговори се отново за патриотизъм по земите български...

Нямаше как да не дойде. Нямаше как да подмине този път патриотизмът, или едно от неговите лица - Никола Григоров. Току напуснал студиото на Сите българе заедно“, горд, знаещ и... българин.

В пета аудитория „мераклиите“ патриоти бяха в оскъден състав, но това не попречи на събитието да се случи. Лекцията на доц. Григоров премина в среща-разговор, по време на който се опитахме да дадем отговор на важни въпроси като: „Използва ли се патриотизмът за подчиняване на чужди цели?“ и „Защо стана модерно да се говори за патриотизъм напоследък?“

И макар никой да не получи пълен отговор, „лекцията“ беше наистина полезна, защото имаше две лица, и двете определено поучителни.

Научихме, че насоката, въпреки всичко, е оптимистична, защото българското се възражда. В по-голяма степен извън Бъл-

„Нищо чуждо не искаме, но и своето няма да дадем“

Васил Левски

гария, разбира се.

Извън празните приказки отново си припомнимме, че все *някой* извън политическите ни граници милее за корена си и е жаден за българско..., припомнимме си Босилеград. Покрай това отново чухме за пасивната външна политика спрямо българите, останали в някога родните земи. Всички си казахме „дано“..., дано държавата ни не бъде вече мащеха!

Благодарение на празните приказки научихме за едно от изкривяванията на явлението „патриотизъм“. Разбрахме колко велик народ би трябвало да сме, след като всички са си поставили цел номер едно - да ни унищожат на всяка цена. Разбрахме, че в „наръчника на патриота“ под точка 1. трябва да пише: „мразя безвъзмездно всички съседи, защото те са виновни за несполуките ни...“

Така ли трябва да бъде, или това е само един от ръкавите на изкривения ни патриотизъм?

Само дума ли е патриотизмът в България и колко синоними има?

Необходимо е повече от една лекция, за да разберем...

СТУДЕНТСКИ ЛИТЕРАТУРЕН КОНКУРС

Вестник „Пловдивски университет“ обявява конкурс за:
ПОЕЗИЯ - до пет стихотворения;
ПРОЗА - до три разказа.

За всеки от двата раздела ще бъдат раздадени съответно по три парични награди.

В конкурса могат да участват всички студенти от Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, които не са по-възрастни от 35 години. Материалите трябва да бъдат напечатани в два екземпляра (на тях да са написани трите имена на студента, специалността и курса, както и дома-

шен телефон, ако желаете).

Крайният срок за получаване на творбите е 28 април 2006 година на адрес: Пловдив, 4000, ул. „Цар Асен“ №24, в. „Пловдивски университет“ или направо в редакцията (първата барака в южния двор на ректората) всеки работен ден от 10.00 до 14.00 часа. Отчитането на резултатите ще бъде около 24 май 2006 година.

Наградените и някои непремирани творби, направили добро впечатление на журито, ще бъдат отпечатани на страниците на вестника.

ПРЕДСТАВЯМЕ

ПОЕЗИЯТА НА ПРОФ. РОБЪРТ КИАНЕЗЕ

ГОСТ-ЛЕКТОР В ПЛОВДИВСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Йордан КОСТУРКОВ

Робърт Кианезе е професор по литература и преподава в Калифорнийския университет в Нортридж. Издал е книгите „Сюита на за каньона Хол“ със стихове и фотографии, „Огън и сненища: стихове за човешкия живот“, публикувал е в редица престижни списания. В България прекарва няколко месеца през 2004 година, а през 2005 се връща отново, за да преподава в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ по програмата „Фулбрайт“. Обича да свири на банджо, укалеле и барабани. Със съпругата си Пола живеят недалече от Лос Анджелис

Робърт Кианезе

и имат две деца - Алекс и Ванеса.

Ето какво споделя той за престоя си в България и новата си поема.

„В България дойдох

случайно, но ми препоръчаха вашата страна във Вашингтон като място прочуто със своята уникалност. За пръв път се запознах с тракийската култура в Националния исторически музей в София. И поисках да разбира нещо повече за този народ, населявал българските земи много преди елините. Те нямат писменост и остават не само недобре познати, но и тайнствени - с митологията си, с гробовете си, крепостите си. Разказът за Орфей е тракийски по произход. Познавам донякъде българската поезия от XIX и XX век и ме впечатлява историческото съзнание на българските творци. Бих искал

да съставя антология на българската поезия и да я представя на американските читатели, на моите американски студенти. Уилям Мередит е създал такава антология, познавам го като голям американски поет, наред с Робърт Блай и други англоезични поети, които ценя - Уърдсуърт, Уитман, Йейтс. Едва тук разбрах, че Мередит е получил българско гражданство и прекарва периоди от живота си в България, това в Америка не е известно. Започнах поемата си за Орфей с няколко фрагмента, но тя се разрасна и стана цял „мини-епос“. Бих искал да я публикувам с илюстрации.“

Робърт КИАНЕЗЕ

Съ-членяването на Орфей

Обект: могила на остров Лесбос - говорещата глава

I. Фрагменти

кости късчета плът
ухо връхчета на пръсти
плуваща към морето глава
тяло музика глас
разкъсан нарязан запратен без цел
произволно
останките ми, това, което е останало от мен.

Жал сетне омраза
след
копието запратени камъни
аз все още можех да ги отклоня
моите музوماгически
камъни се топят лъвове дървета плачат
радост от песента ми.
Вие щяхте да плачете.
Ревност, слухове

тези голи ръце после извиха
съдбата ми,
тракийските менади ме
разкъсаха.

Горестта бях аз, не Орфей:
ухапана от змията Евридика
скъпа скъпа скъпа скъпа
съпруга
изгубена от светлината
сълза в откритото море.

II. Брачните дни под слънцето, такива песни!

Светът за украса

се привежда към нас,
докато дърпам струните
(макар матримониалните пламъци
да димят в черно)

Не-ужилен съм
медоносната пчела розата без тръни,
вълчето, бури, скорпиони укротени,
ние - свят за двама, закътани в зеленината
под изпъстрени цитрусови дървета
златен свят на поета
омагьосана, укротена от мелодията
пустош.

И после и после
гадните богове нанасят удара си -
зъби техният тих тих инструмент.
О, моя Евридика! Изгубена.

ВИЦАРИЯ

• Студенти на изпит. Минути преди началото на изпита професорът пита:

- Има ли някакви въпроси или неясноти преди да почнем?

- Да - по какво е изпита?

• Студент се оплаква след изпит:

- Когато чета за изпит - все едно, че аз съм писал учебника! А когато се явя на изпит - все едно, че друг го е чел...

• Професор влиза в зала, където ще се проведе изпит, поглежда към студентите и казва:

- Какви сте млади, свежи и красиви - като цветя! И у мен намира желанието да късам, да късам, да късам...

• Студентка влиза в кабинета на млад преподавател, разкопчава няколко копчета на ризата си и коленичи:

- Бих направила всичко, за да взема този изпит...

- Всичко... - прошепнал преподавателят.

- Да, всичко! - каза студентката и се притиснала

към преподавателя.

- О, значи всичко...

- Да, абсолютно всичко...

- А бихте ли... учила?

• Професор изпитва свой студент, който не знае нищо. Накрая той му казва: - Ако ми зададеш 3 въпроса, на които не успея да отговоря ще ти пиша 6.

- Добре. Първият ми въпрос е: Кое нещо е законно, но не е логично? Втори: Кое нещо е логично, но не е законно? И последен въпрос: Кое нещо е незаконно и нелогично?

Мислил професорът, мислил и накрая написал отлична оценка на студента и го отпратил. После попитал кой от останалите ще отговори на тези въпроси. Станал друг студент и казал:

- Вие сте женен, а жена ви е по-млада от вас. Това е законно, но не е логично. Втори: Жена ви си има любовник. Това е незаконно, но е логично. И последно: На този любовник вие току-що писахте шестлица. Това е незаконно и нелогично.

ЗАДАЧИ. ГЛАВОБЪЛЪСКАНИЦИ

1. Имате редица от триъгълници, разчертани по определен начин. Можете ли да я продължите...

2. Направете същото с редицата от квадрати.

ОТГОВОРИ НА ЗАДАЧИТЕ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

1. Лицето на розетката е $2,28 \text{ cm}^2$. Четири четвърти от кръга покриват с „излишък“ квадрата.

2 $(3,14 - 2) = 2,28$

2. Лицето на успоредника в средата е $0,5 \text{ cm}^2$

3. Лицето на малкия квадрат е $0,4 \text{ cm}^2$. ако разрежете квадрата по линиите, ще го разложите на 5 еднакви квадрата.

Подготвил:

доц. д-р Георги КОСТАДИНОВ

Следният текст по-долу е въпрос, даден на изпита по химия във Вашингтонския университет. Отговорът на един от студентите бил толкова професионален,, че професорът го споделил с колегите си чрез Интернет, благодарение на което го четем и ние.

Допълнителен въпрос: Адът екзотермичен (отделя топлина) ли е или ендотермичен (поема топлина)?

Повечето студенти написали отговор съгласно вярванията си, използвайки правилото на Бойл - газовете се охлаждат при разширяване и се нагриват при свиване.

Един от студентите обаче написал следното:

Първо, трябва да знаем как масата на Ада се изменя във времето.

Следователно трябва да знаем скоростта с която душите влизат в Ада и респек-

За същността на Ада от химическа гледна точка

тивно излизат оттам. Мисля, че с достатъчна точност можем да предположим, че след като една душа попадне в Ада, тя не може да го напусне. Следователно, напускащи Ада души няма.

По въпроса колко души влизат в Ада, нека да разгледаме различните религии, съществуващи в днешния свят. Почти всички религии твърдят, че ако не си техен последовател, ще попаднеш в Ада. След като религиите са повече от една и никой не принадлежи на повече от една религия, можем да приемем, че всички души ще попаднат в Ада.

При сегашните данни за раждаемост и смъртност,

може да се очаква броят на душите в Ада да нараства експоненциално. Да разгледаме скоростта на изменение на обема на Ада, тъй като законът на Бойл твърди, че за да се запазят температурата и налягането в него, обемът му трябва да нараства пропорционално на нарастването на броя на душите там.

Оттук произтичат две възможности:

1. Ако Адът се разширява по-бавно отколкото душите постъпват в него, тогава температурата и налягането ще нарастват докато вратите му не издържат и целия Ад се изсипе на Земята (until all Hell breaks loose).

2. Ако Адът се разширява по бързо от нарастването на броя на душите в него, тогава температурата и налягането ще спадат докато той замръзне.

И така, какво ще се случи?

Ако приемем за верен постулата, формулиран от приятелката ми Тереза, че по-скоро Адът ще замръзне отколкото аз да спя с теб,, и като вземем предвид факта, че миналата нощ спях с нея, тогава 2 трябва да е вярно, и тогава Адът е екзотермичен и вече е замръзнал. Крайният резултат от тази теория е, че щом Адът е замръзнал, то той не приема повече души и следователно не функционира... оставяйки само Рая и по такъв начин доказвайки съществуването на Светия Дух, което обяснява защо миналата нощ Тереза през цялото време викаше „О, боже!“.

КРЪСТОСЛОВИЦА

КРЪСТОСЛОВИЦА

КРЪСТОСЛОВИЦА

ПРОСТ ПАМУЧЕН ПЛАТ БОКЛУК	ОРГАНИЧНИ ВЕЩЕСТВА ДРЕВНОР. МУЗА НА ЛЮБ. ПОЕЗИЯ	ЖИТЕЛИ НА ОГНЕНА ЗЕМЯ	ВСЕМИР. КОСМОС	ЧОВЕК, ОТГЛЕЖДАЩ ПЧЕЛИ
		ЕЛЕМЕНТ ОТ АВТОМОБИЛА ЕГИПЕТСКИ БОГ		КРАЙ НА ВСЯКА МОЛИТВА
КУБИНСКИ БОКСЬОР ОТ 80. МННАЛО СБОРЕН ВИД ПАПАГАЛИ			ФРЕНСКА КИНОАКТРИСА САМОКОВОСКО СЕЛО	
			ВЕЩЕСТВО С МИРУС НА ЧЕСЪН ТРОП. ДЪРВО	
И ОТ "ИЗВЪН ЗЕМНОТО" ИТАЛ. ПИСАТЕЛ. ИМЕТО НА РОЗАТА		Г-РОТ "ЖЕНАТА ЗАД ШАНДА" ПРОИЗВОДНИ НА КМОНЖКА		
		СОРТ ЯБЪЛКИ РАЗРЕД ПАЯ-КООБРАЗНИ		УЧЕБЕН ЧАС ВЪВ ВУЗ
ГЕРОЙ ОТ "ДЕКАМЕРОН"	ВЗРИВНО ВЕЩЕСТВО РУС. ПИСАТЕЛКА. "А. ТА ВИСОЧНА"			НАЧАЛО НА СЪСТЕЗАНИЕ
			ИЗВИТА ТРЪБИЧКА НА ФАГОТА ОПЕРА ОТ ВЕРДИ	
ПЛЕМЕНА ОТ ИНДОЕВР. ПРОИЗХОД	ШРИФТ ЗА СЛЕПИ ДУХ ЗАКРИЛНИК НА ДОМА(МИТ.)		ДЕЙСТВИЕ. ПОСТЪЛКА ПОЛСКИ БЛАГОРОДНИК	
			ИТАЛ. ТЕСТЕН СПЕЦИАЛИТЕТ ИИД ПАЛМОВО ДЪРВО	
ДРЕВНА АРМЕНСКА СТОАИЦА РОД ПАПАГАЛИ		НЕБЕСНА ТОЧКА ПРОТИВОПОЛ НА ЗЕМТА		
		ПРОФЕСИЯ		

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

ТИЛЪО ТИЛЕВ – ГЛАВЕН РЕДАКТОР, ДОЦ. Д-Р ВЛАДИМИР ЯНЕВ, ДОЦ. Д-Р ЖОРЖЕТА ЧОЛАКОВА,
СТЕФАН СТОЯНОВ – ФОТОГРАФ, ГЛ. АС. ЕВЕЛИНА ДАСКАЛОВА, ГЛ. АС. Д-Р ИВАН ПОПОВ, ДОЦ. Д-Р ЛЮБА ПОПОВА,
ГЛ. АС. ОГНЯН КОЙЧЕВ, ДОЦ. Д-Р СНЕЖАНА МАГАЕВА

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Пловдив, 4000, ул. „Цар Асен“ №24, тел.: 261 477

ПРИЕМНО ВРЕМЕ: всеки ден от 10.00 до 14.00 часа

ВЕСТНИКА МОЖЕ ДА НАМЕРИТЕ В ИНТЕРНЕТ НА АДРЕС: <http://www.fmi-plovdiv.org>

Електронният вариант се прави от СТЕФАН ДЖУКЕЛОВ

Текстове и мнения изпращайте на e-mail: vestnik@pu.acad.bg; vestnik_pu@abv.bg